

neckou sněmovnou byl dán souhlas ke stíhání obžalovaného pro pokus rozšiřování jen těch letáků, které ve skutečnosti obsahovaly skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., a že výslovné vyznačení této právní kvalifikace v usnesení, v němž byl dán souhlas ke stíhání, má tu týž význam, jako konkrétní určení skutků, pro které bylo stíhání obžalovaného povoleno. Poněvadž v letácích čís. I. až IV. ani podle obžaloby ani podle rozsudku skutková podstata zločinu podle § 15 čís. 3 zákona na ochr. rep. není ztělesněna, jest přisvědčiti stěžovateli, že svolení ke stíhání obžalovaného pro pokus rozšiřovati tyto letáky, třebaže byly v dožádání soudu citovány a sněmovně předloženy, sněmovnou dáno nebylo. Stíhání obžalovaného pro pokus rozšiřování těchto letáků, třebaže obsahovaly skutkovou podstatu jiných méně závažných trestných činů než onoho podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., s hlediska kterého sněmovna při posuzování potřeby a účelnosti trestního stíhání vycházela, vylučoval tudíž předpis § 24 ústavní listiny; odsuzující rozsudek, jenž nedbal tohoto důvodu vylučujícího stíhatelnost obžalovaného, trpí tedy zmatkem podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., pro který bylo jej v odsuzující části zrušiti, a ano lze hned rozhodnouti ve věci samé, bylo obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro pokus rozšiřování těchto letáků zprostiti.

Čís. 4258.

Pokud jde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin úkladné vraždy (jedem) dána eventuelní otázka na přečin podle § 335 tr. zák. (neopatrným uložením jedu).

Poučení předsedy porotcům, že si mohou vyžádati otázku na onen přečin, dojdou-li k přesvědčení, že smrt usmrčeného nastala činem z nedbalosti, nemůže nahraditi povinnost soudu, dáti eventuelní otázku, jsou-li tu předpoklady § 320 tr. ř.

(Rozh. ze dne 11. září 1931, Zm I 527/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Klatovech ze dne 13. května 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., zrušil výrok porotců ohledně stěžovatele, t. j. v odpovědi na první otázku hlavní a na první otázku dodatkovou, a důsledkem toho zrušil též napadený rozsudek, pokud se zakládá na zrušených částech výroku porotců, totiž ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících jako zmatečný, a věc odkázal do příštího zasedání porotního soudu při krajském soudě v Klatovech, by byla při něm v rozsahu zrušení znovu projednána a rozhodnuta.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, uplatňující důvody zmatečnosti čís. 4, 5, 6 § 344 tr. ř., nelze upřítí oprávnění, pokud podle čís. 6 § 344 tr. ř. vytýká, že porotcům nebyla dána podle § 320 tr. ř. eventuální otázka na přečin podle § 335 tr. zák. Předpis § 320 odst. 1 tr. ř. je porušen, byly-li po rozumu tohoto ustanovení zákona tvrzeny, t. j. buď výslovně tvrzeny, neb alespoň výsledky hlavního přelíčení napovězeny skutečnosti, pro které, kdyby byly pravdivé, by čin obžalovanému za vinu dávaný spadal pod jiný trestní zákon, který není přísnější, než zákon uvedený v obžalovacím spise, v souzeném případě pod § 335 tr. zák. V přípravném vyšetřování udal obžalovaný při vyšetřování duševního stavu podle nálezu při porotním líčení přečteného, že myslí, že se tchán otrávil sám, ačkoliv doznává, že neměl k tomu příčiny, pak nejprve, že náhodou se otrava u Josefa F-a státi nemohla, jelikož měl (obžalovaný) arsen dobře uzavřený, ale hned na to podotýkal, že v kufru to neměl zavřené, a že si to tchán mohl odtamtud vzíti. Při porotním líčení trval obžalovaný na tom, že Josefa F-a neotrávil, najmě udal, že on (obžalovaný) sladil osudného dne svůj šípkový čaj práškovým cukrem, že F. měl do komory, kde byl uložen arsenový prášek v šatníku, volný přístup, že neví, kdo mu sladil čaj, že F. měl cukr v kufru, že se však po jeho smrti žádný cukr u něho ne našel, a že žena ho neotrávila, on také ne, že nikdo k nim ten den nepřišel, že si to tedy musel udělati sám, a opakoval jen, že si to musel udělati sám. Spoluobžalovaná Marie W-ová udala při porotním líčení, že »si to mohl udělati děda (Josef F.) sám nebo náhodou« — měl ke všemu přístup a skříň, v níž byl jed, nebyla uzamčena. V tomto zodpovídání se obžalovaného a jeho manželky jest shledávati též tvrzení, že se Josef F. otrávil sám bez úmyslné činnosti obžalovaného následkem neopatrného zacházení obžalovaného s jedem arsenem. Při nejmenším byla tato skutečnost zodpovídáním se obžalovaného a jeho manželky napovězena. Skutečnost ta by zakládala, kdyby byla pravdivá, objektivně skutkovou podstatu přečinu § 335 tr. zák. Poněvadž podle § 320 odst. 1 tr. ř. jest, jsou-li tvrzeny skutečnosti tam uvedené, dáti porotcům eventuální otázku na trestný čin, jež by tvrzené skutečnosti zakládaly, tudíž v souzeném případě na přečin podle § 335 tr. zák., porušil porotní soud, nepřipustiv tuto otázku, velicí předpis § 320 tr. ř., a zatížil tím rozsudek zmatkem podle § 344 čís. 6 tr. ř. Podle protokolu o hlavním přelíčení poučil arcí předseda porotce po konečném přednesu, že by si mohli vyžádati otázku na přečin podle § 335 tr. zák., kdyby došli k přesvědčení, že smrt Josefa F-a nastala nějakým kulposním činem obžalovaných. Porotci tak neučinili. Tento poukaz předsedy porotního soudu nemůže však nahraditi povinnost soudu dáti eventuální otázku, jsou-li tu předpoklady § 320 tr. ř. Nelze ani důvodně tvrditi, že je nepochybně patrné, že formální vada nemohla působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým, a že proto nemůže býti zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. ve prospěch obžalovaného uplatňován (§ 344 předposl. odst. tr. ř.). Neboť skutečnost, že předseda dal porotcům ono poučení, není zárukou

toho, že porotci zkoumali věc ve směru případného provinění podle § 335 tr. z. tak důkladně, jak by se bylo stalo, kdyby porotci byli zvláštní otázkou vedeni k tomu, by o této stránce věci zvláště uvažovali, jak to jen odpovídá velicímu předpisu § 320 tr. ř. Bylo proto zrušiti výrok porotců, týkající se obžalovaného Alfonse W-a, a na něm se zakládající rozsudek proti tomuto obžalovanému jako zmatečný, a věc odkázati do příštího porotního zasedání krajského soudu v Klatovech k novému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení, aniž bylo třeba zabývatí se ještě dalšími stěžovatelem uplatňovanými důvody zmatečnosti.

Čís. 4259.

Skutková podstata zločinu loupežné úkladné vraždy, spáchané několika osobami, nevyžaduje, by každý z přímých pachatelů bezprostředně sám vztáhl ruku na osobu, která má býti podle společného úmyslu útočníků usmrcena (§ 136 tr. zák.), nýbrž stačí, spolupůsobil-li při vraždě činným způsobem; činným spolupůsobením jest každá činnost, která při společném zločinném úmyslu a při skutečném provádění zločinu předního jednajícího pachatele posiluje (utvrzuje) ve zločinném rozhodnutí, takže jedná v pevném vědomí, že jeho přítomný druh jest jeho oporou a ochoten kdykoliv přispěti jakoukoliv podle okolností nutnou pomocí.

Pokud nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána dodatková otázka na stav poděšení, strachu a leknutí.

Pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána eventuální otázka na zločin účastenství na loupeži podle § 195 tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. září 1931, Zm I 623/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského jako porotního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 21. května 1931, pokud jim byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 a 2 tr. zák.

D ů v o d y:

1. Zmateční stížnost obžalovaného Víta B-ého na rozdíl od skutkového zjištění, vyjádřeného doslovem otázek a odpovědí porotců na ně a proti výsledkům řízení snaží se trestný čin stěžovatelův vylíčiti tak, že prý úmyslně a vědomě udeřil spícího Jaromíra H-a jen jednou, že prý úder vedl vědomě umírněně, chtěje jen vyloučiti možnost odporu, že však teprve výzva spolupachatele Petra Š-y: »Uhod' ještě, ještě jednu« vyvolala v něm představu zděšení, že se H. vzpamatoval a snad i ozbrojil a že podnikne na svoji obranu útok. Jen pod vlivem tohoto zděšení a